

V Bruseli 18. októbra 2023
(OR. en, bg)

Medziinštitucionálny spis:
2020/0011(NLE)

13190/23
ADD 1

SOC 624
EMPL 445
SAN 528
GENDER 184
ANTIDISCRIM 164
FREMP 248
ILO 10

POZNÁMKA K BODU A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)/Rada
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY, ktorým sa členské štáty splnomocňujú, aby v záujme Európskej únie ratifikovali Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o násilí a obťažovaní z roku 2019 (č. 190) – vyhlásenia Rakúska, Bulharska, Českej republiky, Maďarska a Litvy

Delegáciám v prílohe zasielame vyhlásenia Rakúska, Bulharska, Českej republiky, Maďarska a Litvy k uvedenému predmetu na účely zasadnutia Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo, ktoré sa uskutoční 23. októbra 2023. Vyhlásenia sa uvedú v zápisnici z daného zasadnutia Rady.

VYHLÁSENIE RAKÚSKA

1. Rakúsko v zásade zdôrazňuje svoj právny názor, že rozhodnutím Rady, ktorým sa členské štáty vyzývajú, aby ratifikovali príslušný medzinárodný dohovor, sa neukladá povinnosť.
2. Členské štáty EÚ sú autonómnymi subjektmi MOP. Povinnosť ratifikácie je v rozpore so zásadou tripartity zakotvenou v ústave MOP a v Dohovore MOP z roku 1976 (č. 144), ktorý ratifikovali všetky členské štáty EÚ.
3. Rakúsko berie na vedomie ubezpečenia Európskej komisie, že sa zdrží právnych krokov proti členským krokom, ktoré sa rozhodnú dohovor neratifikovať.

VYHLÁSENIE BULHARSKEJ REPUBLIKY

„Bulharská republika prikladá veľký význam presadzovaniu a ochrane ľudských práv. Je a vždy bude odhodlaná plniť svoje záväzky v oblasti ľudských práv vrátane boja proti násiliu a obťažovaniu na pracovisku.

Bulharský ústavný súd prijal v roku 2018 rozhodnutie, v ktorom sa stanovuje, že Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (ďalej len „Istanbulský dohovor“) propaguje právne inštitúty súvisiace s pojmom „rod“, ktoré sú nezlučiteľné s hlavnými zásadami bulharskej ústavy. Ústavný súd okrem toho v roku 2021 ďalej objasnil, že pojem „pohlavie“ použitý v ústave možno v kontexte vnútroštátneho právneho poriadku vnímať len v zmysle jeho biologického určenia (muži a ženy).

V článku 1 ods. 1 písm. b) dohovoru Medzinárodnej organizácie práce č. 190 sa stanovuje ochrana na základe „pohlavia“ a súčasne na základe „rodu“, čo vzhľadom na uvedené rozsudky Ústavného súdu spochybňuje súlad tohto dohovoru s bulharskou ústavou, a teda aj možnosť Bulharska ratifikovať ho. Bulharská republika preto **nepodporuje rozhodnutie Rady, ktorým sa členské štáty vyzývajú na ratifikáciu Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o násilí a obťažovaní z roku 2019 (č. 190)**, keďže existuje právna neistota, či tým vzniká alebo nevzniká povinnosť ratifikácie.

Bulharská republika sa okrem toho obáva, že prijatie tohto rozhodnutia by ovplyvnilo diskrečnú právomoc členských štátov rozhodnúť sa nezávisle, či budú alebo nebudú viazané týmto dohovorom v súlade so stanovami MOP, čo by mohlo ohroziť pozíciu členských štátov v rokovaníach o prijatí budúcich dohovorov a odporúčaní MOP vzťahujúcich sa na záležitosti v spoločnej právomoci členských štátov a Únie.“

VYHLÁSENIE ČESKEJ REPUBLIKY

Česká republika by chcela pripomenúť svoju pozíciu, ktorú vyjadрила pri viacerých príležitostiach počas rokovaní o súčasných, ako aj predchádzajúcich rozhodnutiach Rady, ktorými sa členským štátom EÚ povoľuje ratifikovať dohovory a protokoly Medzinárodnej organizácie práce (MOP) alebo ktorými sa na ratifikáciu vyzývajú alebo splnomocňujú. Česká republika vykladá tieto rozhodnutia Rady jednotne ako opatrenia, ktoré nezahŕňajú povinnosť ratifikovať dotknuté medzinárodné dohovory. Skôr sa považujú za nástroje na uľahčenie možnosti ratifikácie, pričom sa zároveň dodržiava zásada plného rešpektovania členských štátov EÚ ako autonómnych subjektov MOP. V tejto súvislosti si každý členský štát EÚ ponecháva diskrečnú právomoc pri začatí ratifikačného procesu, pričom sa riadi výlučne svojimi vnútroštátnymi postupmi rozhodovania bez toho, aby sa naň vzťahovali opatrenia týkajúce sa porušovania zmluvy.

Česká republika trvá na tom, že je potrebné výslovné potvrdenie, ktoré by členským štátom EÚ umožnilo dobrovoľne ratifikovať Dohovor MOP č. 190 o násilí a obťažovaní v rámci svojej vnútroštátnej právomoci. Bez takéhoto potvrdenia a vzhľadom na to, že na zasadnutí Coreperu 19. júla 2023 nebol k dispozícii jasný právny výklad, Česká republika nemôže podporiť rozhodnutie Rady, ktorým sa členské štáty splnomocňujú ratifikovať Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o násilí a obťažovaní z roku 2019 (č. 190), a zdržiava sa hlasovania.

Česká republika berie na vedomie a oceňuje vyhlásenia, ktoré Komisia poskytla pri viacerých príležitostiach, a to, že zachová existujúcu prax týkajúcu sa tohto a všetkých predchádzajúcich rozhodnutí Rady a že neprijme opatrenia na presadzovanie ratifikácie dohovorov MOP členskými štátmi EÚ.

VYHLÁSENIE MAĎARSKA

Maďarsko by vzhľadom na poradenstvo právneho servisu Rady poskytnuté počas rokovaní chcelo opätovne zdôrazniť svoj právny názor, že z právneho hľadiska nie je potrebné prijať rozhodnutie Rady s cieľom umožniť členským štátom ratifikovať Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o násilí a obťažovaní z roku 2019 (č. 190) (ďalej len „dohovor ILO č. 190“), pretože tento dohovor nezahŕňa žiadnu výlučnú právomoc EÚ. Konštatujeme, že tento záver potvrdzujú aj akty siedmich členských štátov, ktoré už dohovor ratifikovali.

Bez toho, aby boli dotknuté uvedené skutočnosti, Maďarsko zároveň berie na vedomie viaceré verbálne vyhlásenia Komisie, že neprijme kroky na presadzovanie ratifikácie dohovoru členskými štátmi, a to ani v prípade, že sa v tejto súvislosti prijme rozhodnutie Rady.

Maďarsko tiež s poľutovaním berie na vedomie postup, ktorý viedol k prijatiu predmetného rozhodnutia Rady. V tejto súvislosti pripomíname, že Coreper na svojom zasadnutí 31. mája 2023 dospel k záveru, že Rade odporučí schváliť vyhlásenie, ktoré sa má uviesť v zápisnici zo zasadnutia, v ktorom Rada konštatuje, že na prijatie navrhovaného rozhodnutia Rady nemožno dosiahnuť požadovanú kvalifikovanú väčšinu. Je poľutovaniahodné, že sa nenadviazalo na tento záver zo zasadnutia Coreperu.

VYHLÁSENIE LITVY

1. Vzhľadom na zaužívanú prax Európskej komisie s predchádzajúcimi rozhodnutiami Rady o dohovoroch a protokoloch Medzinárodnej organizácie práce (MOP) Litva podporuje návrh rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty vyzývajú, aby ratifikovali Dohovor MOP o násilí a obťažovaní z roku 2019 (č. 190).
2. Litva je pevne presvedčená, že prijatie tohto rozhodnutia Rady prispeje k tomu, aby všetky členské štáty EÚ konali jednotne, podporili ciele budúcich dohovorov a zohrávali kľúčovú úlohu pri ich prijímaní v tripartitnom orgáne MOP.
3. Litva zároveň chápe a zdôrazňuje pozíciu vyjadrenú počas rokovaní, že týmto ani predchádzajúcimi rozhodnutiami Rady nevzniká povinnosť ratifikovať príslušný medzinárodný dohovor, keďže členské štáty EÚ sú autonómnymi subjektmi MOP, pričom toto rozhodnutie Rady sa na úrovni Európskej únie vyžaduje, aby sa zabezpečil súlad s *acquis communautaire*.